

„Ügyis vidéken dől el..”

Mekkora hatással vannak a községi szavazók a magyarországi választás eredményére?

A REPUBLIKON INTÉZET ELEMZÉSE

2026. június

A magyar politikai közbeszéd egyik leggyakrabban ismételt állítása, hogy a választás vidéken dől el. A mondás mögött az a tapasztalat áll, hogy az elmúlt országgyűlési választásokon a Fidesz elsősorban a kisebb településeken, különösen a falvakban tudott kiemelkedően erős eredményeket elérni, miközben Budapest és a nagyvárosok jelentős része egyre inkább ellenzéki irányba mozdult el. A választási térkép ezért sokszor egy leegyszerűsített vidék kontra város törésvonal mentén jelent meg, ahol a falusi Magyarország az akkori kormánypárti stabilitás, a nagyvárosi térségek pedig az ellenzéki politika terepeként működött.

A kérdés azonban ennél jóval összetettebb. Önmagában az, hogy egy politikai erő erősebb a falvakban, még nem feltétlenül jelenti azt, hogy ott dől el a választás. Ehhez azt is vizsgálni kell, hogy mekkora tényleges politikai súlyt képviselnek a falusi térségek a választási rendszerben, hogyan oszlanak meg az egyéni választókerületek, milyen a részvétel településtípusonként, és mennyire homogén politikailag a vidéki társadalom. Különösen fontos kérdés az is, hogy a falusi fölény önmagában elegendő-e a győzelemhez, vagy csak egy szélesebb politikai és választási struktúra egyik eleme.

HOL DÖL EL A VÁLASZTÁS?

A választókerületek megoszlását településtípus szerint az alábbi táblázat szemlélteti:

EVK jellemzője	Hány darab ilyen jellegű OEVK van?	Ezek hány százalékát teszik ki a 106 OEVK-nak?	Ebből hány darabban van abszolút többségben a településtípus lakossága?	Ezek hány százalékát teszik ki a 106 OEVK-nak?
Budapest	16	15,09%	16	15,09%
Nagyvárosi (50 ezer fő feletti városokban lakik a szavazók többsége)	17	16,04%	17	16,04%
Középvárosi (20-50 ezer fő közötti lakosságban lakik a szavazók többsége)	22	20,75%	15	14,15%
Kisvárosi (20 ezer fő alatti városban lakik a szavazók többsége)	8	7,55%	5	4,72%
Falusi	43	40,57%	32	30,19%

Az OEVK-k településtípus szerinti szegmentálása alapján öt nagy kategóriát különítettünk el. A 106 OEVK-ból 16 budapesti. Emellett 17 nagyvárosi jellegű körzet van, ahol az 50 ezer fő feletti városok lakói adják a választók többségét. A középvárosi kategóriába, vagyis ahol a 20 és 50 ezer fő közötti településeken él a választók relatív többsége, 22 körzet tartozik. A kisvárosi kategória, ahol a 20 ezer fő alatti városok dominálnak, mindössze 8 OEVK-t jelent. A legnagyobb csoportot azonban a falusi jellegű választókerületek adják, összesen 43 olyan OEVK van, ahol a szavazók relatív többsége községekben él. Ez azt jelenti, hogy a teljes OEVK-állomány 40,57 százalékban a falusi szavazók adják a legnagyobb társadalmi

blokkot. Ez jelentős felülreprezentációt jelent a falvak tényleges népességi arányához képest. Magyarország lakosságának csupán 29,91 százaléka él községekben, ennek ellenére a választókerületi struktúrában a falusi térségek kiemelkedően nagy súlyt kapnak. Ez részben történeti, részben közigazgatási és demográfiai okokból alakult így, politikailag azonban egyértelmű következményekkel jár.

A falusi térségek jelentőségét ugyanakkor árnyalja, hogy a 43 falusias jellegű körzetből nem mindegyikben alkotnak abszolút többséget a községekben élők. A táblázat alapján 32 olyan OEVK van, ahol a falusi szavazók nemcsak relatív, hanem tényleges többségben vannak. Ez a teljes 106 körzetnek 30,19 százalékát jelenti, ami már közelebb van a községben élők társadalmon belüli arányához. Ez azt is jelenti, hogy körülbelül minden harmadik magyar egyéni választókerület olyan, ahol a községekben élő választók önmagukban is képesek lehetnek eldönteni a mandátum sorsát.

Ez különösen fontos sajátossága a magyar politikai térszerkezetnek. A falusi Magyarország ugyan országos szinten nem alkot társadalmi többséget, de az egyéni választókerületi rendszerben koncentrált politikai súllyal rendelkezik. A választási rendszer logikája miatt ugyanis nem országos arányok döntenek az egyéni mandátumok sorsáról, hanem az adott körzeten belüli relatív vagy abszolút többségek. Így azokban a körzetekben, ahol a falusi szavazók többséget alkotnak, politikai preferenciáik aránytalanul nagy jelentőséghez jutnak.

A falvak politikai jelentősége azonban nem jelenti azt, hogy automatikusan dominálnák is a választásokat. Az egyik legfontosabb árnyaló tényező a részvétel kérdése. A falusi társadalom politikailag általában kevésbé mobilizált, mint a városi választók. Ez a mintázat a 2026-os választáson is egyértelműen látható volt. Budapesten 83,1 százalékos részvétel mellett zajlott a szavazás, a nagyvárosokban 81 százalék, a középvárosokban 80,9 százalék, a kisvárosokban 79,2 százalék, míg a falvakban „mindössze” 76,9 százalék. Ezzel egyébként kis lépésekben tovább folytatódott az a tendencia, hogy a falusi részvétel folyamatosan felzárkózik a

fővárosihoz. A különbség 2026-ban már csak 6,2 százalékpont volt, míg négy éve 6,56 százalékpont. A különbség azonban így is jelentős.

Ez a különbség első látásra nem tűnik drámainak, politikailag azonban rendkívül jelentős. A választási részvétel néhány százalékpontos eltérése országos jelentős különbségeket eredményezhet. A falvak tehát hiába rendelkeznek jelentős választókerületi súllyal, politikai befolyásukat részben csökkenti az alacsonyabb részvételi hajlandóság. Ebből következik, hogy valójában a falusi társadalom politikai ereje egyszerre jelentős és korlátozott. Jelentős a választókerületi struktúra miatt, de korlátozott az alacsonyabb mobilizáció következtében.

A 2026-os eredmények ugyanakkor azt is világosan mutatták, hogy a Fidesz megmaradt ereje jelentős részben a falusias térségekhez kötődött. A párt összesen 10 OEVK-ban tudott győzni, és mind a tíz olyan körzet volt, ahol a választásra jogosultak több mint fele faluban élt. Ez rendkívül erős összefüggést jelez a falusi társadalmi szerkezet és a Fidesz választási teljesítménye között.

A jelenség különösen azért figyelemre méltó, mert azt mutatja, hogy a Fidesz támogatottságának területi koncentrációja rendkívül erőssé vált. A párt gyakorlatilag csak olyan körzetekben tudott nyerni, vagy akár csak megközelíteni a Tisza Pártot, ahol a falusi társadalom abszolút többséget alkotott. Ez arra utal, hogy a kisebb települések továbbra is a Fidesz legfontosabb társadalmi bázisát jelentik.

Ugyanakkor ebből nem következik automatikusan az, hogy a falusi körzetek a Fidesz körzetei lennének. Számos olyan OEVK létezik, ahol a falusi lakosság aránya szintén meghaladja az 50 százalékot, mégsem a Fidesz nyert, sőt kifejezetten rosszul szerepelt. Ilyen például Borsod-Abaúj-Zemplén 07-es OEVK. Ez különösen fontos ellenérv azzal a leegyszerűsítő értelmezéssel szemben, amely szerint a falusi társadalom politikailag homogén lenne.

A 2026-os választás egyik legfontosabb fejleménye éppen az volt, hogy több falusias karakterű körzetben is versenyképessé vált az ellenzék, illetve a Tisza Párt. Ez azt mutatja, hogy a falusi választók politikai magatartása differenciáltabbá vált, és a korábban szinte automatikusnak tekintett fideszes fölény több térségben

meggyengült. Bár a Fidesz továbbra is a falusias körzetekben maradt legerősebb, a falvak már nem tekinthetők kizárólagosan kormánypárti terepnek.

KONKLÚZIÓ

Összességében a választókerületi struktúra alapján egyértelműen kijelenthető, hogy a falusi Magyarország továbbra is kiemelkedő politikai jelentőséggel rendelkezik. A 106 OEVK több mint 40 százaléka falusias jellegű, és közel egyharmadukban a falusi szavazók abszolút többséget alkotnak. Ez önmagában rendkívül erős strukturális súlyt ad a községeknek a magyar választási rendszerben, ugyanakkor kizárólag a falvak nem tudják eldönteni a választást, hisz bár felülreprezentáltak, de abszolút többségben nincsenek a falusias jellegű OEVK-k.

A 2026-os eredmények azt mutatják, hogy a Fidesz kizárólag olyan körzetekben tudott győzni, ahol a falusi lakosság többségben volt, ami továbbra is erős kapcsolatot jelez a kormánypárt és a falusias térségek között. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a falusi többség automatikusan fideszes győzelmet eredményezne, több ilyen szerkezetű választókerületben is vereséget szenvedtek. Mindez arra utal, hogy a falvak továbbra is kulcsszereplői a magyar választásoknak, de politikai magatartásuk már jóval összetettebb és kevésbé egyértelmű, mint amit a közbeszéd leegyszerűsítő állításai sugallnak.